

In het renovatieproces van LDC Het Anker werd de bouw van een gemeenschapswoning mee opgenomen. Momenteel wonen er 3 personen samen. Het betreft een appartement van 104 m², waarbij enkel de slaapkamers privéruimtes zijn en de rest gemeenschappelijke ruimtes. “Een belangrijk doel van dit project is solidariteit” zegt Mia. Mia is buurt- en ouderenwerker binnen LDC Het Anker en stond mee aan het hele proces dat voorafging.

SELECTIEPROCEDURE

“Uiteraard moesten we op zoek naar 3 bewoners die geschikt waren. We mikken op mensen die soms eenzaam zijn, of die met beginnende hulpvragen zitten. De vaste criteria waren: minstens twee jaar in 1000 Brussel wonen, ouder zijn dan 55 jaar, een beperkt inkomen hebben én solidair zijn. Het is belangrijk dat de bereidheid om elkaar te helpen aanwezig is.

**Ik kan me voorstellen dat veel mensen binnen deze criteria vallen?
Hoe verfijn je dan de groep?**

“Er is een heel proces aan voorafgegaan. We zijn hiermee begonnen in januari 2019, en in april 2019 waren we rond. We hebben een info-sessie gepland en er was een inschrijvingsformulier. Aan hen werd gevraagd een korte motivatie neer te pennen waarom ze geïntereiseerd waren in deze vorm van samenleven. Aanvankelijk hadden we 11 kandidaten. Na een check van de criteria voldeden 7 kandidaten aan de voorwaarden. Deze 7 personen werden geïnterviewd door de medewerkers van Het Anker op basis van een vragenlijst. Zo werd gepolst naar hun netwerk, naar hun gezondheidstoestand, naar hun opvattingen over hoe ze denken te kunnen bijdragen binnen een gemeenschapswoning, maar bijvoorbeeld ook naar hun wensen en verwachtingen. Het spreekt voor zich dat, als iemand uit de groep niet-rokers verkiest, geen huisdieren verkiest,... we met al deze criteria rekening dienen te houden. Na deze ronde was er nog interesse bij 5 kandidaten.

Tenslotte heeft Karen DE CLERCQ (directeur vzw LD³) een vierkoppige jury samengesteld. Het betrof een CAW medewerker, een CM medewerker, iemand uit de geestelijke gezondheidszorg en een medewerker uit het team van LD³. Uiteraard moest niet enkel naar het best passende individu, maar ook naar de beste match gezocht worden. De juryleden ontvingen de ingevulde interviews en een rapport van de medewerker, de identificatiegegevens werden weggelaten om de objectiviteit te garanderen.

***“ In een rusthuis
bijvoorbeeld heb je
deze vorm van
vrijheden niet meer.
Dus ja, ik denk dat dit
meer en meer de
toekomst is.”***

HUURPRIJS

Om te bepalen wat dat 'beperkt inkomen' nu juist was, werd gekeken naar het maximale inkomen om recht te hebben op een sociale huurwoning in het Brussels Gewest.

Voor de huurprijs werd dus ook gekeken naar de tarieven op de sociale woningsmarkt.

“We werken met Baita vzw samen, een organisatie die heel veel expertise in huis heeft op dat gebied. Zij regelen zowel het financiële als het administratieve luik.”

Hoe bepaal je de prijs als deze inkomensgerelateerd is wanneer het een samenwonen van 3 personen betreft?

“Als referentiepersoon nemen we de huurder met het laagste inkomen. Dit zijn uiteraard criteria waar we, indien één van de bewoners vertrekt of komt te overlijden, rekening mee dienen te houden. Gesteld dat dit op dat moment diegene is met het laagste inkomen, is het niet evident om de huurprijs plots omhoog te trekken indien een persoon met een hoger inkomen de plaats inneemt. Maar dit geldt eigenlijk ook voor alle andere criteria. Als we bijvoorbeeld twee mannen hebben en één vrouw, én we willen de groep gemengd houden, gaan we nadien terug op zoek naar een vrouw.”

HUISREGELS

In elke gemeenschapswoning gelden uiteraard huisregels, opdat alles goed verloopt en de vrede tussen de bewoners bewaard kan blijven. Ook hier is het feit dat het LDC in hetzelfde gebouw zit van cruciaal belang. Samen met de bewoners heeft het dienstencentrum een huishoudelijk reglement opgesteld. Verschillende vragen kwamen aan bod, om te zien hoe de bewoners de invulling van de praktische zaken zagen. Kiezen we voor een gemeenschappelijke of een aparte bel? Eén brievenbus, of elk zijn eigen brievenbus? Wat met kuisen? Wat met de boodschappen? Gaat iedereen apart, of worden er gezamenlijk boodschappen gedaan? Koken en eten we samen, of niet? Over elk item werd uiteindelijk een consensus bereikt, die, samen met een medewerker van LDC Het Anker, op papier werd gezet, de Pacte de location. Goede afspraken maken goede vrienden.

Was het moeilijk om de regels vast te leggen?

Mia: “Dat viel best mee. Wat ze nu juist hebben afgesproken, en wat de regels nu juist zijn, ga ik hier niet opsommen. Maar er is een goed evenwicht tussen solidariteit en privacy. Ze leven samen en helpen elkaar. Aan de andere kant doen ze veel dingen apart en geven ze elkaar voldoende ruimte. Per kwartaal komen ze, samen met mij, rond de tafel. Zoiets moet je als centrum niet laten liggen, maar af en toe heropnemen en kijken hoe alles verloopt.”

Is deze vorm van samenwonen de toekomst?

“ Het is geen evidente leefvorm. Eigenlijk is je enige private plek je slaapkamer. Van zodra je de living binnenstapt, is die privacy weg.

Maar we merken dat onze 3 bewoners, allen 70+, hier anders naar kijken.

Vooreerst is er die eenzaamheid. Die ervaren ze hier veel minder. Als je ouder wordt moet je af en toe beroep doen op iemand, en hier verloopt dit op een heel natuurlijke manier.

De ene is beter in een brief ontwaren, terwijl een andere bijvoorbeeld fysisch sterker is en dus al eens meer de zware boodschappen naar boven brengt.

Tenslotte, wat die privacy van een gemeenschapswoning betreft, deze wordt gecompenseerd doordat ze hier kun je nog veel zelf in handen kunnen nemen. Je staat op wanneer je wil, je eet wanneer je wilt,... In een rusthuis bijvoorbeeld heb je deze vorm van vrijheden niet meer.

Dus ja, ik denk dat dit meer en meer de toekomst is. Elkaar helpen, perfect tegen vereenzaming én het houdt je langer uit een rusthuis. Uiteraard vraagt het een inzet van de bewoners en een supervisie, maar niet in die aard zoals in rusthuizen, met een zekere afstand kan je observeren hoe het loopt.

De bewoners ervaren het als een voordeel om de medewerkers van Het Anker om advies te vragen. Ze ontvangen geen voorkeurbehandeling maar hoeven zich niet te verplaatsen of te bellen. Ook spelen wij als dienstencentrum een cruciale rol in het doorverwijzen naar professionele hulp, mocht dit nodig blijken.”